

De Wet der Tien geboden uit Patriarchen en Profeten Hoofdstuk 27 'De Wet aan Israël gegeven'

De wet aan Israël gegeven

Exodus hfdst. 20-24

Vanuit de dikke duisternis die om Hem was op de berg, omgeven door een gevolg van engelen, maakte de Heere Zijn wet bekend. Mozes, die het toneel beschrijft, zegt:

"De Heere is van Sinaï gekomen, en is hunlieden opgegaan van Seir; Hij is blinkende verschenen van het gebergte Paran, en is aangekomen met tien duizenden der heiligen; tot Zijn rechterhand was een vurige wet aan hen. Immers bemint Hij de volken! Al Zijn heiligen zijn in Uw hand: zij zullen in het midden tussen Uw voeten gezet worden: een ieder zal ontvangen van Uw woorden." (Deuteronomium 33:2-3)

Jehova openbaarde Zich niet alleen in de ontzagwekkende majesteit van Rechter en Wetgever, maar ook als de medelevende Wachter over Zijn volk:

"Ik ben de Heere uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb." Hij, Die ze reeds hadden leren kennen als hun Gids en Bevrijder, Die hen uit Egypte had geleid, en een weg voor hen door de zee had gebaad, Die Farao en zijn leger had vernietigd en Zich aldus getoond had als God boven alle goden van Egypte - Hij was het Die hun nu Zijn wet verkondigde.

De wet werd in deze tijd niet alleen gesproken voor het welzijn van de Hebreëen. God eerde hen door ze te maken tot behoeders en bewaarders van Zijn wet, maar ze moesten deze bewaren als een heilig pand voor heel de wereld. De geboden van de Decaloog zijn van toepassing op alle mensen, en ze zijn gegeven tot onderricht en leiding van allen. Tien korte, veelomvattende en gezaghebbende geboden bevatten de plicht van de mens tot God en zijn medemens; en alle zijn ze gegrond op het grote grondbeginsel liefde.

"Gij zult de Heere, uw God, liefhebben uit geheel uw hart, en uit geheel uw ziel, en uit geheel uw kracht, en uit geheel uw verstand; en uw naaste als uzelfen." (Lucas 10:27; Deuteronomium 6:5; Leviticus 19:18) In de tien geboden worden deze beginselen meer in detail naar voren- en van toepassing gebracht op de toestand en de omstandigheden van de mens.

1- "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben."

Jehova, de Eeuwige, in Zichzelf Bestaande, de Ongeschapene, de Bron en Onderhouder van alles, heeft alleen recht op volkomen eerbied en aanbedding. De mens mag geen enkel ander voorwerp de eerste plaats geven in zijn genegenheid of in zijn dienen. Alles wat door ons gekoesterd wordt en de neiging heeft onze liefde tot God te verminderen of wat verhindert dat we Hem de dienst bewijzen waarop Hij recht heeft, van dat alles maken we een god.

2- "Gij zult u geen gesneden beeld, en noch enige gelijkenis maken van hetgeen boven in de hemel is, noch van hetgeen onder op de aarde is, noch van hetgeen in de wateren onder de aarde is. Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen."

Het tweede gebod verbiedt de aanbedding van de ware God door middel van beelden of gelijkenissen. Vele heidense volken beweren dat hun beelden slechts vormen of symbolen

De Wet der Tien geboden uit Patriarchen en Profeten Hoofdstuk 27 'De Wet aan Israël gegeven'

zijn waardoor ze de godheid eren, maar God heeft gezegd dat zo'n aanbidding zonde is. Een poging om de Eeuwige voor te stellen door stoffelijke voorwerpen zou de voorstelling van God bij de mens omlaag halen. De geest die afgekeerd wordt van de oneindige volmaaktheid van Jehova, zou aangetrokken worden tot het schepsel in plaats van tot de Schepper. En als de mens een lagere voorstelling had van God, zou hij daardoor ontaarden.

"Ik, de Heere uw God, ben een ijverig God."

De nauwe en geheiligde verhouding tussen God en Zijn volk wordt voorgesteld onder het beeld van het huwelijk. Daar afgodendienst geestelijk overspel is, wordt het ongenoegen van God zeer terecht najiver genoemd.

"Die de misdaad der vaders bezoekt aan de kinderen, aan het derde en aan het vierde lid dergenen die Mij haten."

Het is niet te vermijden dat kinderen lijden onder de gevolgen van de verkeerde daden van de ouders, maar ze worden niet gestraft voor de schuld van de ouders, behalve wanneer ze een aandeel hebben in hun zonden. Gewoonlijk is het echter zo dat de kinderen in de voetsporen van de ouders volgen. Door erfenis en voorbeeld worden de zonen deelgenoten aan de zonden van de vaders. Verkeerde neigingen, een verdorven smaak, een lage moraal, zowel als lichamelijke ziekten en degeneratie worden van vader op kind overgedragen als een nalatenschap, tot in het derde en vierde geslacht. Deze verschrikkelijke waarheid behoort mensen ertoe te brengen zich te weerhouden van het volgen van een zondige leefwijze.

"En doe barmhartigheid aan duizenden dergenen, die Mij liefhebben, en Mijn geboden onderhouden."

Behalve het verbod om valse goden te aanbidden, wijst het tweede gebod op de aanbidding van de ware God. En aan hen die Hem getrouw dienen, wordt barmhartigheid beloofd, niet alleen tot in het derde en vierde geslacht, zoals gedreigd wordt aangaande hen die Hem haten, maar tot in duizenden geslachten.

3- "Gij zult de Naam des Heeren, uws Gods, niet ijdelijk gebruiken; want de Heere zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdelijk gebruikt."

Dit gebod verbiedt niet slechts meened en lastertaal, maar ook het gebruiken van Gods Naam op lichtzinnige of gedachteloze wijze, zonder over de ontzagwekkende betekenis ervan na te denken. Door het onnadenkend noemen van Gods Naam in het dagelijks gesprek, door in onbelangrijke zaken Hem aan te roepen, en door talrijke en gedachteloze herhalingen van Zijn Naam, ontoren we Hem. *"Heilig en geducht is Zijn Naam."* (Psalm 111:9) Allen zouden moeten nadenken over Zijn majesteit, Zijn reinheid en heiligheid, zodat het hart geïmponeerd is van Zijn verheven karakter; en Zijn heilige Naam behoort met eerbied en ernst genoemd te worden.

De Wet der Tien geboden uit Patriarchen en Profeten Hoofdstuk 27 'De Wet aan Israël gegeven'

4- "Gedenk den Sabbatdag, dat gij dien heiligt; zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; Maar de zevende dag is de Sabbat des Heeren, uws Gods; dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling die in uw poorten is; Want in zes dagen heeft de Heere den hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte ten zevenden dage; daarom zegende de Heere den Sabbatdag en heiligde denzelve."

De Sabbat wordt niet ingeleid als een nieuwe instelling, maar als een dag die bij de schepping is geheiligd. Die dag moet herdacht en waargenomen worden als het gedenkteken van het werk van de Schepper. Door te wijzen op God als de Schepper van hemel en aarde, onderscheidt hij de ware God van alle afgoden. Allen die de zevende dag houden, geven door deze daad te kennen dat ze aanbidders zijn van Jehova. Zo is de Sabbat het teken van 's mensen trouw aan God zolang er mensen op aarde zijn om Hem te dienen. Het vierde gebod is het enige van de tien geboden waarin de Naam en de Titel van de Wetgever worden gevonden. Het is het enige gebod dat aangeeft op Wiens gezag de wet is gegeven. Op deze wijze bevat het zegel van God de bevestiging van Zijn wet als bewijs voor Zijn echtheid en bindende kracht. God heeft de mensen zes dagen gegeven om te werken, en Hij eist dat ze hun werk in de zes werkdagen verrichten. Dingen die noodzakelijk zijn en daden van barmhartigheid zijn toegestaan op de Sabbat; voor de zieken en lijdenden moet altijd gezorgd worden; maar onnodige arbeid moet strikt nagelaten worden.

"Indien gij uw voet van den Sabbat afkeert, van uw lust te doen op Mijn heiligen dag; en indien gij den Sabbat noemt een verlustiging, opdat de Heere geheiligd worde, Die te eren is; en indien gij dien eert, dat gij uw wegen niet doet, en uw eigen lust niet vindt....

Het verbod eindigt hier echter niet. *Noch een woord daarvan spreekt",* zegt de profeet. (Jesaja 58:13)

Zij die over zaken spreken op de Sabbat of op Sabbat plannen maken, worden door God gezien alsof ze werkelijk met zaken bezig zijn. Om de Sabbat te heiligen, moeten we onze gedachten zelfs niet laten stilstaan bij dingen van een werelds karakter. Het gebod heeft betrekking op allen die in onze poorten zijn. De medebewoners van het huis moeten hun wereldse zaken gedurende de geheiligde uren terzijde leggen. Allen moeten zich verenigen in het eren van God door een bereidwillige dienst op Zijn heilige dag.

5- "Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat u de Heere uw God geeft."

Ouders hebben recht op een mate van liefde en eerbied waarop geen ander recht heeft. God zelf, die op hen de verantwoordelijkheid heeft gelegd voor zielen die aan hen zijn toevertrouwd, heeft bepaald dat in de vroege levensjaren ouders de plaats van God bij hun kinderen zullen innemen. Wie het rechtmatig gezag van zijn ouders verwerpt, verwerpt hiermee het gezag van God. Het vijfde gebod eist dat kinderen niet slechts respect, onderdanigheid en gehoorzaamheid tonen jegens hun ouders, maar ook dat ze hun liefde en tederheid bewijzen, hun lasten verlichten, zorg dragen voor hun goede naam, en hen helpen

De Wet der Tien geboden uit Patriarchen en Profeten Hoofdstuk 27 'De Wet aan Israël gegeven'

en troosten als ze oud zijn. Tevens wordt gewezen op eerbied voor evangeliedienaars en heersers en anderen aan wie God gezag heeft verleend.

De apostel noemt dit *"het eerste gebod, met een belofte."* (Efeziërs 6:2) Voor Israël, dat verwachtte spoedig het land Kanaän te betreden, was het een belofte voor diegenen die gehoorzaamden, dat ze een lang leven zouden genieten in dat goede land; maar het heeft een diepere strekking, waaronder heel het Israël van God begrepen is, en waar eeuwig leven wordt beloofd op de aarde, wanneer deze van de vloek der zonde verlost zal zijn.

6- "Gij zult niet doodslaan."

Alle onrechtvaardige daden waardoor het leven verkort wordt; de geest van haat en wraaklust, of het toegeven aan hartstochten die leiden tot daden van geweld jegens anderen, zelfs het toewensen van kwaad aan anderen (want *"een ieder die zijn broeder haat, is een mensenmoordenaar"*); een zelfzuchtig veronachtzamen van de zorg voor behoeftigen of lijdenden; alle toegeven aan zelfzuchtige neigingen, onnodige ontzeggingen of buitensporige arbeid die de gezondheid benadeelt - al deze dingen zijn in meer of mindere mate overtredingen van het zesde gebod.

7- "Gij zult niet echtbreken."

Dit gebod verbiedt niet slechts onzuivere daden, maar ook zinnelijke gedachten en verlangens, of gebruiken die de neiging hebben ze op te wekken. Niet alleen in het dagelijks leven wordt reinheid geëist, maar ook in de verborgen gedachten en gevoelens van het hart. Christus, die de verstrekkende verplichting van Gods wet duidelijk maakte, heeft gezegd dat de onreine gedachte of blik even zondig is als de ongeoorloofde daad.

8- "Gij zult niet stelen."

Zowel openbare als verborgen zonden liggen in dit verbod opgesloten. Het achtste gebod veroordeelt het stelen van mensen, het handelen in slaven en verbiedt veroveringsoorlogen. Het veroordeelt diefstal en roof. Het eist strikte eerlijkheid in de kleinste zaken van het leven. Het verbiedt overvragen bij het zakendoen, en eist dat schulden worden betaald. Het zegt dat elke poging zichzelf te bevoordelen door de onwetendheid, zwakheid of het ongeluk van een ander als oneerlijkheid in de hemelse boeken vermeld staat.

9- "Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste."

Liegen in welk geval ook, elke poging of bedoeling onze naaste te bedriegen, ligt hierin opgesloten. De bedoeling om te bedriegen vormt bedrog. Door een blik, een handbeweging, een uitdrukking op het gezicht kan evengoed een leugen worden gezegd als door woorden. Elke opzettelijke overdrijving, elke gedachte of insinuatie, bedoeld om een onjuiste of overdreven indruk te vestigen, is bedrog. Dit gebod verbiedt elke poging om de reputatie van onze naaste schade toe te brengen door een onjuiste voorstelling, of kwaad denken, door

De Wet der Tien geboden uit Patriarchen en Profeten Hoofdstuk 27 'De Wet aan Israël gegeven'

laster of verklikken. Zelfs het opzettelijk verzwijgen van de waarheid waardoor anderen benadeeld kunnen worden, is een schending van het negende gebod.

10- "Gij zult niet begeren uws naasten huis; gij zult niet begeren uws naasten vrouw, noch zijn dienstknecht, noch zijn dienstmaagd, noch zijn os, noch zijn ezel, noch iets dat uws naasten is."

Het tiende gebod raakt de wortel van elke zonde, daar het het zelfzuchtig verlangen verbiedt waaruit elke zondige daad ontspruit. Hij die in gehoorzaamheid aan Gods wet zelfs een zondig verlangen naar dat wat een ander toebehoort, onderdrukt, zal onschuldig zijn aan een daad waardoor zijn medeschepselen nadeel zouden ondervinden.

Dit waren de heilige geboden van de Decaloog, temidden van donder en vuur gesproken, met een wonderbaar vertoon van de macht en de majesteit van de grote Wetgever. God deed de verkondiging van Zijn wet gepaard gaan met een vertoon van Zijn macht en heerlijkheid, opdat Zijn volk nooit het toneel zou vergeten, en opdat ze onder de indruk zouden komen van de Auteur van de wet, de Schepper van hemel en aarde. Hij wilde tevens aan alle mensen de heiligheid, de belangrijkheid en de eeuwige duur van Zijn wet laten zien.

Het volk van Israël was overweldigd door schrik. De ontzagwekkende macht van Gods Woorden scheen meer dan hun bevende harten konden verdragen. Want toen Gods grote maatstaf van recht hun werd voorgehouden, beseften ze als nooit tevoren de aanstootgevende aard van zonde, zowel als hun eigen schuld in het oog van een heilig God. Ze weken terug van de berg in vrees en ontzag. De menigte riep tot Mozes:

"Spreek gij met ons, en wij zullen horen; en dat God met ons niet spreke, opdat wij niet sterven." De leidsman antwoordde: *"Vreest niet, want God is gekomen om u op de proef te stellen, en opdat Zijn vreze voor uw aangezicht zou zijn, dat gij niet zondigdet."* Het volk bleef echter op een afstand, en sloeg vol schrik het toneel gade, *"maar Mozes naderde tot de donkerheid, alwaar God was"*.

De gedachten van het volk, die verblind en verlaagd waren door heidendom en slavernij, waren niet voorbereid om ten volle de verreikende beginselen van Gods tien geboden naar waarde te schatten. Opdat de verplichtingen van de Decaloog beter begrepen en nageleefd zouden worden, werden er aanvullende geboden gegeven, die de beginselen van de tien geboden verduidelijkten en toepasselijk maakten. Deze wetten werden inzettings genoemd, omdat ze in oneindige wijsheid en gelijkheid gevormd werden, en omdat de rechters aan de hand ervan recht konden spreken. In tegenstelling met de Tien Geboden werden deze afzonderlijk aan Mozes gegeven, die ze aan het volk moest bekendmaken.

De eerste van deze wetten had betrekking op slaven. In vroeger tijden werden misdadigers soms als slaven verkocht door de rechters; in sommige gevallen werden schuldenaars verkocht door hun schuldeisers; en armoede bracht mensen zelfs ertoe zichzelf of hun kinderen te verkopen. Maar een Hebreër kon niet voor zijn gehele leven als slaaf verkocht worden. Zijn diensttijd was beperkt tot zes jaar; in het zevende jaar moest hij vrijgelaten worden. Het stelen van mensen, opzettelijke moord en opstand tegen het ouderlijk gezag moest met de dood bestraft worden. Het houden van niet-Israëlitische slaven was toegestaan, maar voor hun leven en lichaam werd zorg gedragen. De moordenaar van een slaaf moest

De Wet der Tien geboden uit Patriarchen en Profeten Hoofdstuk 27 'De Wet aan Israël gegeven'

bestraft worden; ietsel, hem toegebracht door zijn meester, al was het slechts het verlies van een tand, gaf hem recht op zijn vrijheid.

Nog maar kort geleden waren de Israëlieten zelf slaven geweest, en nu ze slaven in hun dienst hadden, moesten ze zich wachten voor het toegeven aan een geest van wreedheid en veeleisendheid, waardoor ze zelf zo geleden hadden onder hun Egyptische slavendrijvers. De herinnering aan hun eigen bittere dienst moest hen in staat stellen zich in te denken in de plaats van de slaaf, zodat ze vriendelijk en medelevend konden zijn, en anderen zouden behandelen zoals ze zelf graag behandeld zouden willen worden.

De rechten van weduwen en wezen werden nauwgezet aangegeven, en tedere zorg voor hun hulpeloze toestand werd bevolen.

"Indien gij dezen toch verdrukt", zei de Heere, "voorzeker zal Ik, indien zij luide tot Mij roepen, hun geroep horen, en Mijn toorn zal ontbranden en Ik zal u met het zwaard doden, zodat uw vrouwen weduwen worden en uw kinderen wezen."

Vreemdelingen die zich met Israël verbonden, moesten tegen verdrukking of misstanden beschermd worden.

"Een vreemdeling zult gij niet onderdrukken, noch hem benauwen, want gij zijt vreemdelingen geweest in het land Egypte."

Het nemen van woekerrente van de armen was verboden. Als van een arme man kleding of een deken als pand was genomen, moest dit 's avonds aan hem teruggegeven worden. Wie aan diefstal schuldig was, moest het gestolene dubbel weergeven. Er werd respect voor bestuurders en rechters geëist, en rechters werden gewaarschuwd tegen het verdraaien van het recht, het recht spreken van een oneerlijke zaak of omkoperij. Laster was verboden en daden van vriendelijkheid werden geboden, zelfs jegens persoonlijke vijanden.

Opnieuw werd het volk herinnerd aan de heilige verplichting van de Sabbat. Jaarlijkse feesten werden ingesteld, waarbij alle mannen voor de Heere moesten samenkomen en Hem hun dankoffers en de eerstelingen van hun overvloed moesten brengen. Het doel van al deze bepalingen was duidelijk gesteld: Het was niet het gevolg van de veeleisendheid van een willekeurig heerser; alles werd gegeven voor het bestwil van Israël. De Heere zei: *"Gij zult Mij heilige mensen zijn"* - waardig om door een heilig God erkend te worden.

Deze wetten werden door Mozes opgeschreven, en zorgvuldig bewaard als de grondslag van de nationale wet; met de Tien Geboden, die ze moesten verduidelijken, vormden ze de voorwaarde van de vervulling van Gods beloften aan Israël.

Nu werd door Jehova de boodschap gegeven:

"Zie, Ik zend een Engel vóór uw aangezicht, om u te bewaren op de weg en om u te brengen naar de plaats, die Ik bereid heb. Neem u voor Hem in acht en luister naar Hem, wees tegen Hem niet wederspanning, want Hij zal uw overtredingen niet vergeven, want Mijn Naam is in Hem. Maar indien gij aandachtig naar Hem luistert, en alles doet, wat Ik zeg, zal Ik uw vijanden vijandig bejegenen, en benauwen die u benauwen."

Gedurende de omzwervingen van Israël was Christus in de wolk- en in de vuurkolom hun Leider. Terwijl er typen waren die wezen op een Heiland Die komen zou, was er ook een Heiland tegenwoordig Die aan Mozes bevelen gaf voor het volk, en Die hun getoond werd als het enige Middel om een zegen te ontvangen.

De Wet der Tien geboden uit Patriarchen en Profeten Hoofdstuk 27 'De Wet aan Israël gegeven'

Nadat Mozes van de berg was neergedaald, kwam hij

"en deelde het volk al de woorden des Heeren en al de verordeningen mee, en het gehele volk antwoordde eenstemmig: Al de woorden, die de Here gesproken heeft, zullen wij doen."

Deze belofte werd, samen met de woorden van de Heere die hen voorschreef deze belofte te houden, door Mozes in een boek geschreven.

Toen volgde de bevestiging van het verbond. Een altaar werd gebouwd aan de voet van de berg, en daarnaast werden twaalf opgerichte stenen geplaatst, naar de twaalf stammen van Israël, als getuigenis dat zij het verbond aannamen. Daarna werden offers gebracht door jongemannen die voor de dienst waren uitgekozen.

Nadat hij het altaar met het bloed van de offers had besprenkeld, nam Mozes *"het boek des verbonds en las het voor de oren van het volk"*. Aldus werden de voorwaarden van het verbond op plechtige wijze herhaald, en allen waren vrij om te kiezen of ze al dan niet daarmee wilden instemmen. In het begin hadden ze beloofd de stem van God te gehoorzamen; maar nadien hadden ze gehoord hoe Hij Zijn wet verkondigde, en waren de beginselen nader uiteengezet, zodat ze wisten wat dit verbond inhield. Opnieuw antwoordde het volk eenstemmig:

"Alles was de Heere gesproken heeft, zullen wij doen en daarnaar zullen wij horen." "Want als al de geboden, naar de wet van Mozes, tot al het volk uitgesproken waren, nam hij het bloed der kalveren en bokken, met water, en purperen wol, en hysop, besprengde beide het boek zelf, en al het volk, Zeggende: Dit is het bloed des testaments, hetwelk God aan ulieden heeft geboden." (Hebreeën 9:19-20)